

Inventarul și cuantificarea pierderilor asociate crizei COVID-19. Ce trebuie avut în vedere în pregătirea cererilor de despagubiri și daune

Dupa aproape doua luni de lockdown, majoritatea statelor au anunțat relaxarea restricțiilor și reluarea treptata a activităților sociale și economice. Criza generata de pandemia de coronavirus a generat și va continua sa genereze pierderi imense organizațiilor care au trebuit sa-și restrângă sau sa-și sisteze activitatea. Printre cele mai afectate companii sunt cele din domeniile HoReCa, transporturi de persoane, construcții și imobiliare, comerț tradițional nealimentar, fashion. Reducerea cererii și a încasarilor, sincopele la nivelul lantului logistic, anularile și întârzierile de comenzi, prelungirea duratelor de executie si a termenelor de plata, costurile suplimentare sunt doar câteva din motivele care vor sta la baza cererilor de despagubiri și daune.

În aceste condiții, toate companiile afectate pot sa aiba în vedere mecanisme de recuperare a pierderilor suferite, iar în același timp trebuie sa considere potențiale solicitari de pierderi care li se vor adresa, rezultând în presiuni mari pe finanțele firmelor, asiguratorilor, dar și ale statului.

Mai exact, solicitarile pot fi facute de la parteneri de afaceri, în cadrul polițelor de asigurare, de la guverne ca urmare a decretelor și / sau masurilor luate sau în cadrul tratatelor bilaterale de investiții.

Din punct de vedere al mecanismelor care vizeaza recuperarea pierderilor, fie ele pierderi efective (damnum emergens) sau beneficii nerealizate (lucrum cessans), exista în general obligația părții vatamate de a demonstra pierderile suferite – mai exact, apariția/existența și quantumul pierderilor, precum și legatura de cauzalitate dintre pierdere și evenimentul care a generat pierderea sau încălcarea de obligații (de exemplu, ce pierderi au fost cauzate ca urmare a masurilor guvernamentale, în cazul solicitarilor de despagubiri de la guvern). De asemenea, partea vatamata va trebui sa demonstreze ca a întreprins masuri rezonabile pentru diminuarea pierderilor suferite și sa arate daca aceste pierderi au fost compensate integral sau parțial prin alte modalități.

La acest moment, lichiditatea și gestionarea fluxurilor de numerar este cea mai mare problema a companiilor, însa ele trebuie sa aiba în vedere pregătirea din timp a etapei de remediere, sa strângă dovezi în legatura cu potențialele pierderi, deoarece ulterior, poate fi dificila, daca nu imposibila, reconstituirea și identificarea tuturor informațiilor relevante.

5 pași pentru cuantificarea pierderilor

Mecanismele legale ar putea fi neclare la acest moment, însa este important de știut care sunt pașii care trebuie urmați pentru cuantificarea și susținerea economică a pierderilor. Procesul de cuantificare a pierderilor este similar, indiferent de tipologia lor, și trebuie inițiat din timp:

1. Analiza contractelor care pot conduce la solicitari de recuperare de pierderi efective sau de beneficii nerealizate, sau pot da naștere unei obligații de a compensa un partener contractual. De asemenea, este important sa se examineze clauzele contractelor care fac referire la situații de genul celei curente și care ar putea conduce la limitarea sau anularea dreptului la despagubiri.
2. Identificarea documentelor necesare pentru sustinerea pierderilor, precum și a termenelor de depunere a cererii/cererilor de recuperare de pierderi/cereri de despagubire, inclusiv a documentației aferente. Daca nu este clar ce informații sunt necesare, aceste aspecte trebuie discutate cu compania de asigurari sau brokerul de asigurari, daca este cazul, și cu un consilier juridic.
3. Definirea unor procese interne care sa asigure stocarea într-un loc sigur a informațiilor necesare. Este mai prudent sa existe mai multe date, decat sa lipseasca documente relevante.
4. Daca solicitarile de despagubiri includ beneficii nerealizate sau pierderi indirecte/derivate, este recomandata contractarea din timp a serviciilor unui expert și consultarea lui cu privire la documentele necesare pentru determinarea pierderilor/solicitarilor de despagubiri/daune. Documentele justificative necesare pot varia în funcție de metoda de calcul aplicata, care poate varia de la caz la caz. De asemenea, trebuie luata în considerare perioada pierderilor și daca exista pierderi permanente care trebuie sa fie evaluate.
5. Cererea de despagubiri/recuperare pierderi trebuie realizata în timp util, în termenii contractuali, termenii specificați în polițe și/sau regulamentul aplicabil. De asemenea, cererea trebuie pregatita cât mai minuțios posibil și este recomandabil sa fie facuta împreuna cu consilierii juridici.

Studiu de caz - HoReCa

Sectorul HoReCa este unul dintre cele mai afectate de aceasta criza, cifrele de afaceri în acest domeniu fiind așteptate sa scada cu peste 50% în acest an, iar executarea contractelor va fi controversata. În acest context, firmele din domeniu se vor confrunta cu siguranța atât cu cereri de despagubiri, cât și de solicitari de daune.

Pentru o mai buna înțelegere prezentam cazul unei companii care opereaza un hotel și un restaurant de lux, care vizeaza în principal clienți straini. Pe lângă oaspeții hotelului, restaurantul hotelului a fost deschis și altor clienți, care reprezentau aproximativ 50% în vânzari. Compania a suferit pierderi financiare semnificative, ca urmare a masurilor extraordinare impuse dupa declanșarea COVID-19: hotelul a fost închis și toate rezervarile au fost anulate, restaurantul a trebuit închis pentru public, rezultând o scadere a vânzarilor și, în plus, restaurantul a trebuit sa arunce sau sa doneze o parte din stocul pe care nu-l putea folosi.

Pentru a atenua scaderea vânzarilor, restaurantul a început sa ofere clienților sai posibilitatea de a comanda mâncare cu livrare la domiciliu, însa acestea genereaza doar aproximativ 30% din veniturile de dinainte de criza. Din cauza restrângerii activităților comerciale, compania și-a redus achizițiile de bunuri și servicii, precum și costurile cu forța de munca, prin disponibilizari și concedii impuse. Revenind la relațiile contractuale, compania are un contract cu furnizorul principal de produse alimentare, iar în acesta este prevazuta o valoare minima de produse ce trebuie achiziționate lunar, iar în caz contrar, furnizorul are dreptul sa solicite plata unei penalități.

Ce documentație trebuie avuta în vedere pentru pregatirea solicitarilor de despagubiri și daune?

În acest caz este foarte importanta documentarea:

- costului produselor perisabile / expirate care nu mai sunt utilizabile din cauza limitării / închiderii activităților comerciale, inclusiv dovada eliminării / donații;
- costurilor suplimentare care nu ar fi avut loc daca nu ar fi fost criza (cerințe sporite de curățenie, necesități de

dezinfectare, achiziția de echipamente de protecție);

- rezervarilor anulate și extraselor bancare care confirma restituirea depozitelor;
- penalitaților, sancțiunilor, dobânzii pentru întârzieri la plata, inclusiv consecințele nerespectării angajamentelor/obligațiilor bancare (bank covenants);
- sancțiunilor din partea partenerilor comerciali în legatura cu/cauzate de criza;
- dobânzilor pentru întârzieri la plata, inclusiv consecințele nerespectării angajamentelor/obligațiilor bancare (bank covenants);
- planurilor de afaceri și de marketing, bugetelor companiei înainte și după criza, precum și cash-flow-ul companiei înainte, în timpul și după criza ;
- măsurilor luate în vederea atenuării efectelor crizei, dar și impactul măsurilor statului asupra limitării pierderilor cauzate de criza, etc.